

kommunal ØKONOMI

nr 3
MARS

2013

*Pensjonskostnader
til besvær...
om pensjons-
premier og
pensjonskostnader
2012*

Avtalen var at pensjonskostnaden og pensjonspremien skulle veksle på å ligge i tet. Men spørsmålet er om pensjonskostnadskusken har valgt å holde for stramme tømmer, for pensjonspremien får stadig flere hestelengders forsprang. Er det så smart?

SIDE 12

*MVA-
kompensasjon og
statsstøtte*

Kompensasjonsloven fastsetter en begrensning som er direkte relatert til EØS-avtalens forbud mot ulovlig statsstøtte. Dette vil være aktuelt for kommunenes virksomhetsområder som er særskilt unntatt fra merverdiavgiftsplikt, f.eks. helse, sosial, undervisning, og visse aktiviteter innen idrett og kultur.

SIDE 14

Regnskap i staten – en refleksjon

Utarbeidelsen og avleggelsen av regnskap reiser spørsmål omkring hvordan oppgavene skal løses, skriver førsteamanuensis i bedriftsøkonomi ved Høgskolen i Hedmark, Jon Lundesgaard (bildet). Arbeidet med regnskap i staten er ikke noe unntak i så måte. I Norge har NOU 2003:6 om budsjettering og regnskapsføring i staten hatt stor betydning for hvordan møtet med utfordringer forbundet med regnskap har artet seg

006838UPA

SIDE 6-10

HØGSKOLEN I HEDMARK
RENA

Regnskap i staten – en refleksjon

Utarbeidelsen og avleggelsen av regnskap reiser spørsmål omkring hvordan oppgavene skal løses.

Arbeidet med regnskap i staten er ikke noe unntak i så måte. I Norge har NOU 2003:6 om budsjettering og regnskapsføring i staten hatt stor betydning for hvordan møtet med utfordringer forbundet med regnskap har artet seg i de senere år. NOU'en munnar bl.a. ut i at (p.171) «[u]tvalget tilrår at periodiseringsprinsippet innføres for statsbudsjettet og statsregnskapet, herunder for statlige virksomheter». Skritt for skritt er dette noe som er fulgt opp, om enn ikke på en så massiv måte som utvalget nok tenkte seg. Mer umiddelbart og konkret ble utredningen fulgt opp med opprettelsen av Direktoratet for økonomistyring, eller kort DFØ (opprettet som Senter for statlig økonomistyring). I sammenhengen er det spesielt «Regnskapsprogrammet for staten» som er av interesse, og dette er noe direktoratet har et direkte ansvar for.

DFØ ligger under Finansdepartementet og i Gul bok (stortingsproposisjonen som inneholder statsbudsjettet) er det fortløpende redegjort for arbeidet med regnskap i staten. Fra og med Statsbudsjettet for budsjettåret 2006 skjer dette i tekstkapittel 9 om «Økonomistyring i staten mv.».

Mye av arbeidet med «Regnskapsprogrammet for staten» dreier seg om å legge opp til at regnskapene i staten periodiseres på måter som er hentet fra det private næringsliv. Dette i motsetning til tidspunktet for når kontantkomponenten i en transaksjon manifesterer seg som det bestemmende for hvordan regnskapsføring skjer (kontantprinsippet). Tilsynelatende står vi overfor to alternative tilnærminger. Om den internasjonale utvikling og erfaringene finner en i Statsbudsjettet for 2010 følgende (p. 104).¹

“Siden begynnelsen av 90-tallet har en rekke land innført periodiserte regnskap i statsforvaltningen. New Zealand, Australia, Storbritannia og Sveits har tatt i bruk periodiserte føringsprinsipper fullt ut både for statsregnskapet og for statsbudsjettet. Enkelte andre land har innført elementer av periodisering i kontantbaserte statsregnskap og i budsjettet.

De fleste landene har videreført kontantbaserte bevilgningsvedtak i statsbudsjettet selv om de innfører periodiserte statsregnskap. Dette gjelder bl.a. USA, Canada, Frankrike, Finland og Sverige. Danmark har innført periodiserte statsregnskap og statsbudsjett, men har avgrenset det til poster som omfatter driften av forvaltningen, det vil si at bl.a. overføringer og infrastruktur fortsatt føres etter kontantprinsippet. Flere land, bl.a.

Nederland, har innført periodiserte virksomhetsregnskaper, men beholdt kontantprinsippet i det sentrale statsregnskapet.

De internasjonale erfaringene tyder på at mange land vurderer tilleggsinformasjonen fra periodiserte regnskaper som nyttig. Samtidig velger de fleste landene å holde fast ved kontantprinsippet for bevilgningene på statsbudsjettet.

Den internasjonale revisororganisasjonen har etablert et eget styre for å utvikle regnskapsstandarder for offentlig sektor, The International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB). IPSAS-standardene er harmonisert med de internasjonale regnskapsstandardene for privat sektor (IFRS-standardene) ved å tilpasse standardene til forholdene i offentlig sektor i den grad det er hensiktsmessig.”

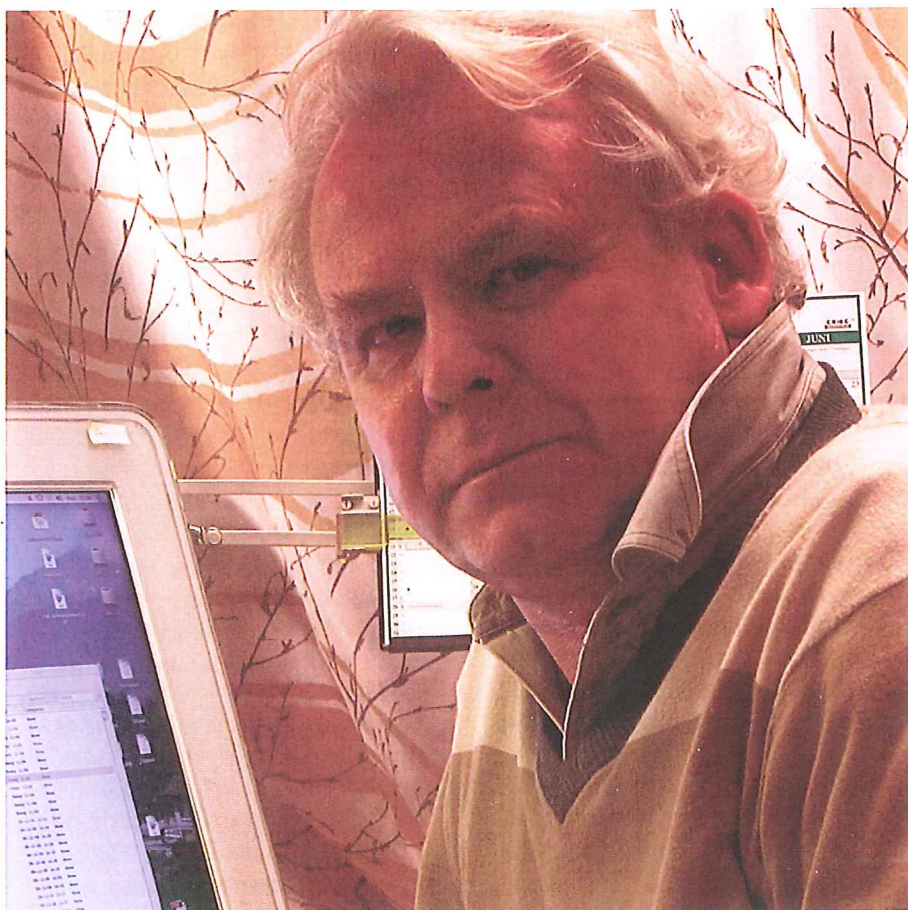
Det som tegnes er et bilde av myndigheter i ulike land som ikke beveger seg helt i takt. Det er en del interesse for å periodisere, mens spørsmålet om hvordan dette skal skje mer konkret er åpenbart noe det er mer sprikende oppfatninger om. Dette er påfallende siden en med god grunn kan gå ut fra at styringsoppgavene ikke er så veldig forskjellige fra land til land. Dvs. at budsjett- og regnskapssystemene skal tjene det som er rimelig sammenfallende og grunnleggende formål uansett land.

1) I Statsbudsjettet for 2004 er tekstkapittel 11 satt av til en detaljert gjennomgang av «[o]ppfølging[en] av Statsbudsjettutvalgets utredning». Her finnes det i underavsnitt 11.2.3 (p. 101) også en omtale av forholdene internasjonalt etter noe av den samme lest som den er opptatt av her hentet fra Gul bok for 2010.

Det er grunn til å stoppe opp og spørre seg om hvorfor er det nå slik? I en konkret besvarelse av et slikt spørsmål vil en muligens også finne svar som eventuelt kan lede til en større grad av klarhet og enhetlighet i tilnærmingene. Dette fordi et slikt svar vil kunne si noe mer konkret om grunnleggende formål, og det som er den passende «medisin» (budsjett- og regnskapssystemene). Det er tilsynelatende ikke så lett å bli enige om hva som er den passende «medisin». Dette har nok noe å gjøre med at «økonomistyringsproblemløsningene» er mer sammensatte og komplekse i utgangspunktet, og dermed mindre lett «gripbare». Med kompleksitet følger forsøk på forenkling i tilnærminger, og det er noe som kan gjøres på ulikt vis. I tillegg har vi den omstendighet at budsjett- og regnskapssystemene er omfattende og kostbare institusjonelle systemer. Det er en tilbøyelighet til at de «lever sitt eget liv», i hvert fall for en stund. Antakelig kan med rimelighet gå ut fra at vi i sammenhengen også har innslag av det som i enkelte faglige sammenhenger beskrives som «path dependence» (på norsk oversatt med sti-avhengighet). Det vil si at veien en slår inn på er med på å bestemme hva slags veivalg en står for i det videre.

Beskrivelsen som er gitt tilsier at en bør møte en gjennomgang av arbeidet med regnskap i staten med en viss forsiktighet og ydmykhet. På den annen side er det uansett nødvendig med en begrunnelse for at en med et faglig utgangspunkt ser nærmere på arbeidet med regnskap i staten. Dette må springe ut av at det finnes muligheter for at det lar seg gjøre å komme med bidrag som bringer noe av det en ser på videre. Her er det viktig å være konkret. Poenget blir dermed å være mest mulig konkret med hensyn det DFØ er kommet med av standarder og kontoplaner, og så stille seg spørsmålet om «what is the use of all this?».

Det en nå ser nærmere på er det pågående arbeid med regnskap i

staten. Et autoritativt inntrykk av arbeidet får en adgang til ved gjennomgangen av det som er sagt i Gul bok etter at NOU 2003:6 kom. For øvrig er det også før dette sagt ting av interesse om arbeidet med regnskap i staten, som i Gul bok for 2003. I det følgende blir det gitt et sammendrag av omtalene fra og med Gul bok for 2004.

- I Statsbudsjettet for 2004 annonseres opprettelsen av Senter for statlig økonomistyring allerede fra 1.1.2004 (senere DFØ). Videre blir det i tekstkapittel 11 (pp. 99-124) redegjort for hvordan en ser på NOU 2003:6, og hvordan en tenker seg å følge opp. I arbeidet med regnskap i staten tar en sikte på å gå fram på en forsiktig måte ved å starte opp med utprøving på virksomhetsnivå i 2005.

- I Statsbudsjettet for 2005 går en nærmere inn på organiseringen av arbeidet til Senter for statlig økonomistyring. Av særlig betydning er det at den allerede annonserte utprøvingen nå står for tur, jfr. p. 98. Dette er uttrykt ved en konstatering av at den «[f]

ørste fase vil være å utarbeide felles standarder for føring av statlige virksomheters interne regnskaper basert på periodiseringsprinsippet, og prøve disse ut i et utvalg av virksomhetene».

- I Statsbudsjettet for 2006 sies det lite utover det som allerede er sagt tidligere år.

- I Statsbudsjettet for 2007 er det gitt en mer omfattende redegjørelse for det pågående arbeidet med regnskap i staten, jfr. pp. 97-99. Selv om Finansdepartementet mener at en ikke er kommet tilstrekkelig langt med utprøvingen er det grunnlag for å trekke noen foreløpige slutninger: «[i] Periodisert resultatregnskap oppleves å ha større informasjonsverdi enn et kontantbasert virksomhetsregnskap. [ii] Periodisert resultatregnskap legger til rette for tettere kobling mellom kostnader og aktiviteter, noe som gir mulighet for synliggjøring av hva Stortingets bevilgning faktisk er brukt til. [iii] Kunnskap om kostnader er en forutsetning

for å kunne foreta analyser av kostnadseffektivitet. [iv] Ved tidsserier og interne sammenlikninger er periodiserte data en klar fordel. Ved sammenlikninger med andre virksomheter, er det avgjørende at føringsprinsippene er de samme. [v] De pilotene som har valgt å utarbeide et periodisert internt budsjett basert på kontantbevilgning fra Stortinget, og som også har foretatt en full gjennomgang av økonomimodellen sin, rapporterer om størst styringsmessig gevinst.» Dette høres positivt ut, men departementet velger allikevel å gå fram på en forsiktig måte ved å uttrykke at «[m]ed bakgrunn i at samtlige departementer og piloter har gitt uttrykk for at det er gått for kort tid til å trekke endelige slutninger, legger Finansdepartementet opp til å forlenge forsøksperioden.»

- I Statsbudsjettet for 2008 blir det konstatert at formålet med utprøvingen er følgende (p. 101): «[i] Mer effektiv ressursbruk (kjennskap til alle kostnader for ulike aktiviteter, mål og resultater). [ii] Sammenliknbar kostnadsinformasjon (mellom statlige virksomheter, mellom statlige og private virksomheter, mellom norske og tilsvarende utenlandske virksomheter, og over tid for virksomheten selv). [iii] Bedre oversikt over statens eiendeler (aktiva).» Det blir annonsert at tar sikte på å evaluere forsøkene med utprøving i 2009.

- I Statsbudsjettet for 2009 blir det kort, men uttrykkelig, henvist til arbeidet med foreløpige felles regnskapsstandarder som noe en tar sikte på å gjøre endelig. Det blir påpekt at et eventuelt neste skritt er spørsmålet om standardene skal gjøres obligatoriske.

- I Statsbudsjettet for 2010 er det i tekstavsnittene 9.2 og 9.3 gitt en mer omfattende oversikt over arbeidet med regnskap i staten, jfr. pp. 103-111. Dette omfatter oversikten over den internasjonale utviklingen gjengitt ovenfor. Innledningsvis konstateres

det at en kartlegging foretatt av Senter for statlig økonomistyring «viser at dagens situasjon på regnskapsområdet i staten er fragmentert både mht. kontoplener og føringsprinsipper. Analyse- og styringsdata om kostnader og eiendeler i virksomhetsregnskapene i statlige virksomheter er derfor basert på ulike kontoplener og forskjellige kombinasjoner av føringsprinsipper, noe som gir begrensede muligheter for å presentere utgiftsstrukturen for staten samlet sett og for enkeltdepartementer.» Det er åpenbart at en står ovenfor utfordringer med hensyn til både kontoplener og føringsprinsipper. Med Finansdepartementet (2008) ble utprøvingen sendt på høring og Gul bok for 2010 inneholder en detaljert oversikt over høringsvarene. Finansdepartementet konkluderer med at «[b]asert på [...] erfaringene og høringsinstansenes uttalelser, legger Finansdepartementet opp til å gjennomføre følgende tiltak: [i] Standard kontoplan for statlige virksomheter innføres som en frivillig ordning fra 1.1.2011, med sikte på obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringer. [ii] Den tekniske tilretteleggingen av en standard kontoplan og behov og muligheter for å aggregere regnskapsinformasjon for staten samlet utredes nærmere i 2010. Særskilte tilpasninger for store statlige virksomheter med spesielle behov eller større tilskuddsordninger med spesielle behov utredes samtidig, herunder kostnader og tidspunkt for innføring. [iii] Det tillates at statlige virksomheter, i samråd med overordnet departement, fører periodiserte virksomhetsregnskaper i tillegg til kontantregnskapet. De statlige regnskapsstandardene (SRS) fastsettes som anbefalte, men ikke obligatoriske regnskapsstandarder fra 1.1.2010 [jfr. Finansdepartementet (2009)]. [iv] Finansdepartementet vil understreke at dette ikke er ledd i en styringsreform og at dette ikke legger til rette for eller er et steg på veien mot privatisering og

nedbygging av offentlig sektor. Regjeringen har tidligere klart avvist budsjetteringsprinsipper i staten etter modell for hva man finner i privat sektor, med blant annet utvidede disponerings- og finansieringsfullmakter for statlige virksomheter. Denne politikken ligger fast.» Med dette er veien videre konkretisert, og en merker seg fokuset på kontoplener og statelige regnskapsstandarder. Avsnitt 9.3 om «[u]tvikling av standardiserte nøkkeltall for regnskapsrapportering i forvaltningsorganer med særskilte fullmakter» beskjefter seg med nettobudsjettert virksomhet.

- Omtalen av regnskap i staten i Statsbudsjettet for 2011 er i hovedsak en videreføring av det som er tatt med i Gul bok for 2010. Viktig er imidlertid annonseringen av at en tar sikte på å gjøre den felles standard kontoplan obligatorisk fra 1. januar 2014.

- I Statsbudsjettet for 2012 blir det gjentatt at en tar sikte på å gjøre den felles standard kontoplan obligatorisk fra 2014. Omtalen ellers av regnskap i staten er av et kortere omfang og konsentrert om standard kontoplan.

- I Statsbudsjettet for 2013 opplyses det at Senter for statlig økonomistyring har skiftet navn til Direktoratet for økonomistyring. Den felles standard kontoplan er viet en god del oppmerksomhet. Om formålet sies det at «en felles, standard kontoplan for statlige virksomheter er å legge til rette for sammenlikninger internt i virksomheter og mellom virksomheter. Videre skal den gi økt informasjon om utgifts- og inntektsstrukturen i virksomheten, og det vil kunne bidra til å øke kvaliteten på virksomhetsregnskapene. En felles struktur med standard kodesett (konto) gir også muligheter for bedre og mer detaljert regnskapsinformasjon for staten samlet sett. Det vil først være mulig å aggregere informasjon for staten samlet når

alle virksomheter har tatt i bruk den nye kontoplanen. Denne informasjonen kan da brukes til å sammenstille informasjonen på tvers av kapitler og poster. Det vil være aktuelt å presentere slik tilleggsinformasjon i vedleggstabeller i stortingsmeldingen om statsregnskapet.» Rundskriv, jfr. Finansdepartementet (2012a), om bruken av standard kontoplan annonseres. I tillegg opplyses det at en «i samarbeid med DFØ har [...] utarbeidet et utkast til mal for årsrapport, årsregnskap og oppstillinger for statlige virksomheter. Forslaget sendes på bred høring innen utgangen av 2012. Det legges opp til at valgt løsning gjøres obligatorisk fra regnskapsåret 2014 dersom ikke høringen tilsier noe annet», jfr. Finansdepartementet (2012b/c).

Strevet i retning av å utarbeide regnskapene i det offentlige på den samme måte som i næringslivet har hatt begeistrede tilhengere, både i Norge og internasjonalt. Spesielt på New Zealand gikk en særlig langt i den retning, og mange har sett hen til dette landet. Det hele er nok noe mer dempet i dag. På den annen side viser gjennomgangen av Gul bok over noen år at en finner vesentlige innslag av slik tenkning i arbeid som er på gang i Norge for statens vedkommende. Det er ikke mulig å se bort fra at enkelte fortsatt oppfatter det som et mål at «periodiseringsprinsippet innføres for statsbudsjettet og statsregnskapet, herunder for statlige virksomheter», jfr. NOU 2003:6.

Utfordringene forbundet med «regnskap i det offentlige utarbeidet som i næringslivet» er betydelige. Dette er påpekt fra flere hold i ulike sammenhenger som nylig for egen del i Lundesgaard (2012a/b). Som spesielt nyttig i sammenhengen har en for øvrig merket seg Jensen (2007). Et bidrag nylig av Veggeland (2013) tar opp noe av det samme på en mer uttrykkelig måte. Hvor mye har Finansdepartementet forstått av alt dette?

Det er antydning at det ville ta fem år å innføre regnskapsforslagene i NOU 2003:6, jfr. bl.a. Gul bok for 2004 p. 108. Det er i dag gått mer enn ti år siden utredningen ble fremlagt, og vi er fortsatt et gått stykke unna det utvalget foreslo. Det er et inntrykk at Finansdepartementet har vært tilbakeholden, og i det videre er det tatt med noe av det som synes å være av interesse i sammenhengen.

- Av Gul bok for 2003 framgår det at en i Finansdepartementet også før NOU 2003: 6 ble avgitt var opptatt av regnskap. Jfr. pp. 88-89 der det er uttalt at «[Ø]konomiregelverket for staten åpner for at statlige virksomheter kan føre sitt interne regnskap etter andre prinsipper enn kontantprinsippet. Erfaringsinnhentingen som Finansdepartementet gjennomførte i 2000, viser at et klart flertall av de statlige virksomhetene fører sitt interne regnskap etter et tilnærmet periodiseringsprinsipp for flere transaksjonstyper. Det er foreløpig ikke etablert noen felles regnskapsregler og regnskapsprinsipper for føring etter et periodiseringsprinsipp i de interne regnskapene. Veiledende regnskapsregler og regnskapsprinsipper som kan benyttes for regnskapsføring internt i statlige virksomheter, vil være et sentralt virkemiddel for å oppnå bedre intern styring og sikre god beslutningsinformasjon. Finansdepartementet ønsker derfor å etablere felles normer og prinsipper for de interne regnskapene i statlige virksomheter basert på internasjonale standarder.» Dette viser at en er opptatt av den interne styringen i de statlige virksomhetene, og videre ser behovet for noen former for felles retningslinjer for dette. Oppfattheten av den interne styringen i de statlige virksomhetene må sies å være fulgt opp i de ti årene som er gått, men på en noe annen måte enn det som ble antydning i 2003. Som en ser har arbeidet i stor grad blitt lagt opp etter en lest hentet fra finansregnskapsbasert finansiell rapportering i det private næringsliv.

- Den finansregnskapsbaserte lesten for rapportering er fokusert på noe annet enn kontante inn- og utbetalinger. Finansiell kontroll med forankring i det som skjer uttrykt i kontanter er grunnleggende og svært viktig i offentlig sammenheng. Derfor har vi da også kontantprinsippet som et fundament i budsjett- og regnskapssammenheng, jfr. bl.a. Bevilgningsreglementet til Stortinget. Dette er noe Finansdepartementet understreker gang på gang. Helt klart blir det gitt uttrykk for at arbeidet med regnskap i staten ikke går ut på å ta bort kontantprinsippet i arbeidet med budsjett og regnskap i staten, jfr. Gul bok for 2004 særlig p. 109, Gul bok for 2007 p. 97, Gul bok for 2008 p. 101, Gul bok for 2009 p. 97 og Gul bok for 2010 pp. 108-109 der det sies at «[d]e grunnleggende forutsetningene om at Stortingets bevilgninger fortsatt skal vedtas etter kontantprinsippet, og at statlige virksomheter fortsatt skal rapportere etter kontantprinsippet til statsregnskapet, ligger fast. Regjeringen åpner således ikke for å endre rammene for den politiske styringen av statlige virksomheter.» Dette gjentas i Gul bok for 2011 p. 95, og formulert på en litt annen måte i Gul bok for 2012 p. 93.

- I den grad NOU 2003:6 kan sies å gå ut på å sette kontantprinsippet til side er dette noe Finansdepartementet ikke følger opp. Tvert om har Finansdepartementet vist seg som en standhaftig forsvarer av kontantprinsippet i det som kan oppfattes som et stormløp mot dette prinsippet, og som internasjonalt fenomen nettopp er et slikt stormløp. På den annen side har Finansdepartementet langt vei gått med på å slippe til det som ovenfor er omtalt som en lest hentet fra den finansregnskapsbaserte finansielle rapporteringen i det private næringsliv. Dette selv om en tilsynelatende er klar over at finansregnskap i næringslivet gjenspeiler noe vesentlig annet enn det som foregår i en offentlig

virksomhet. At dette er slik kommer til uttrykk i Gul bok 2007 p. 98 der en finner at «[d]et er lagt opp til å bokføre egne inntekter og «inntekt» fra bevilgninger i virksomhetsregnskapet, men slik at bevilgninger forutsetningsvis ikke skal gi et regnskapsmessig resultat. Resultatbegrepet vil derfor ha et rent teknisk innhold for virksomheter som ikke har inntekter utenom bevilgninger (resultatet blir null).» Kan det være slik at Finansdepartementet ikke helt greier å bestemme seg?

Til tross for det vi tilsynelatende observerer av tilbakeholdenhet fra Finansdepartementets side har en gått et godt stykke på vei i retning av å adoptere en finansregnskapsbasert modell hentet fra den finansielle rapporteringen i næringslivet. Dette er skjedd på måter som lett lar seg identifisere helt konkret. For det første dreier det seg om de sta-

telige regnskapsstandardene (SRS), jfr. Finansdepartementet (2009) og DFØ (2011a/b og 2012)). Dette er standarder som er næringslivsinspirerte. For det andre dreier det seg om en statlig standard kontoplan for virksomhetsregnskapene, jfr. Finansdepartementet (2012a/b) og DFØ (2010 og 2011c). Dette er en kontoplan utviklet med utgangspunkt i NS 4102. Denne kontoplanen danner en ramme omkring finansregnskapsbasert finansiell rapportering for virksomheter i det private næringsliv i Norge. I tillegg merker en seg at det med Finansdepartementet (2012c) tas et ytterligere skritt i retning av maler hentet fra næringslivet.

I ekstern finansiell rapportering i næringslivet er det nettoen i form av verdiskapningen for eierne som er det overordnede og sentrale. I det offentlige skjer verdiskapningen for «samfunnet». «Samfunnet»

er representert ved myndigheter der folkeforsamlinger som Stortinget i Norge er øverste myndighet. Økonomistyringssystemer må utformes på en slik måte at de gjenspeiler det som faktisk foregår. I stedet for å ta utgangspunkt i det som faktisk foregår i offentlig sammenheng har en tatt utgangspunkt i næringslivsmodeller med det absolutt nødvendige av tillempinger. Det er ikke mulig å se bort fra at en dermed er landet på siden av det det faktisk er behov for. Når en nå med Finansdepartementet (2012a) vil gjøre Standard kontoplan for statlige virksomheter obligatorisk er det grunn til å stoppe opp. Har strevet med «regnskap i staten» virkelig en innretning som er hensiktsmessig?

.....
JON LUNDESGAARD
Førsteamanuensies bedriftsøkonomi
Høgskolen i Hedmark

HENVISNINGER:

Bevilgningsreglementet: Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005.

DFØ (2010): *Veiledningsnotat til standard kontoplan for statlige virksomheter som fører virksomhetsregnskapet i henhold til kontantprinsippet*. Datert 25. november 2010.

DFØ (2011a): *Anbefalte, men ikke obligatoriske, statlige regnskapsstandarder*. Direktoratet for økonomistyring, mai 2011.

DFØ (2011b): *Veileder: Periodisert virksomhetsregnskap i staten – basert på de anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS)*. DFØ 11/2011, 3. opplag.

DFØ (2011c): *Veiledningsnotat til standard kontoplan for statlige virksomheter som fører virksomhetsregnskapet i henhold til de anbefalte statlige regnskapsstandardene*. Datert 22. desember 2011.

DFØ (2012): *Periodisert regnskap i staten. Hvordan kan jeg bruke det? Veileder basert på de anbefalte statlige regnskapsstandardene*. Direktoratet for økonomistyring, 6. juni 2012 (Foreløpig versjon).

Finansdepartementet (2008): *Høringsnotat om utprøving av periodiserte virksomhetsregnskap i staten*. Utsendt den 20. november 2008 med høringsfrist 9. januar 2009.

Finansdepartementet (2009):

Fastsettelse og bruk av anbefalte statlige regnskapsstandarder i virksomhetsregnskapene. Rundskriv R-114/2009 datert 21. desember 2009.

Finansdepartementet (2012a): *Fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter*. Rundskriv R-102/2012 fastsatt 16. november 2012.

Finansdepartementet (2012b): *Standard kontoplan for statlige virksomheter*. Fastsatt 25. november 2010 med virkning fra 1. januar 2011. Oppdatert med endringer 13. desember 2012.

Finansdepartementet (2012c): *Høringsnotat: Årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter*. Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter – høring. Brev til departementene datert 19. desember 2012.

Gul bok, Statsbudsjettene (St.prp. nr. 1/Prop. 1 S) for budsjettårene 2003 til 2013. Finansdepartementet.

Jensen, B. (2007): "Offentlige velferdsgoder: Økonomistyring, regnskapsprinsipper og New Public Management." Høgskolen i Hedmark, Rapport nr. 12 – 2007.

Lundesgaard, J. (2012a): "Finansregnskap – det offentlige som i næringslivet?"

Fagbladet samfunn & økonomi, nr. 2 2012, pp. 32-37.

Lundesgaard, J. (2012b): "Regnskap i staten – bare et irritasjonsmoment?" *Stat & styring*, nr. 4 2012, pp. 6-8.

NOU 2003:6 *Hva koster det?* Bedre budsjettering og regnskapsføring i staten. Avgitt til Finansdepartementet 27. januar 2003.

NS 4102:2005 *Grunnkontoramme og regnskapsoppstilling*. Med mindre justeringer desember 2006 og mars 2007. Standard Norge.

Veggeland, N. (2013): "Nytt perspektiv på mål- og resultatstyring." *Magma*, Vol. 16, nr. 1, pp. 36-40.

OM ARTIKKELFORFATTEREN

Forfatteren er BI-kandidat og cand. oecon. med spesialisering i både økonomi og bedriftsøkonomi fra UiO, samt dr. polit. fra samme institusjon basert på arbeid i økonomisk organisasjonsteori. Som akademiker har Lundesgaard vært tilsatt i stillinger i bedriftsøkonomi, og før dette var han tilsatt i Finansdepartementet og arbeidet med økonomistyrings spørsmål.